

צעדים ראשונים מהגן אל המחר

הצעות לפעילויות פיזיות בגן ומחוצה לו
לפיתוח מיומנויות תשתיות לשימוש בבינה מלאכותית בעתיד

מוסיקה

שפה

מתמטיקה

בריאות

מדע וטבע

אומנות

תיאור

הבעה יצירתית בחומרים בשגרת היום בגן ללא הכוונה.

מטרת הפעילות

פיתוח מיומנויות תשתית של ילדים בגיל הגן לשימוש בבינה מלאכותית בעתיד

אורייונות דיגיטלית	שיתופיות ועבודת צוות	חשיבה יצירתית ופיתוח דמיון	חשיבה ביקורתית	הבעה אישית, שיח תקשורתי ושיח אורייוני	שאלת שאלות	פתרון בעיות
-----------------------	-------------------------	-------------------------------------	-------------------	---	---------------	----------------

מטרות לתחום האמנות:

התנסות במגוון חיבורים וטכניקות בשימוש חומרים פתוחים לשכלול מיומנות ההבעה של רעיונות או רגשות.

חשוב להכין

עמדת חומרים קבועה עם חומרים פתוחים (בשימוש חוזר), כלים ומכשירים. חשוב שהעמדה כנקודת מוצא לפעילות תהה עשירה, מאפשרת מענה דיפרנציאלי ומזמנת התנסות, חקר וגילוי. הילדים ניגשים באו

פתיחת הפעילות

הילדים נגשים באופן חופשי על פי רצונם אל סביבת עמדת החומרים הפתוחים כחלק מהפעילות השגרתית במרחבי הגן.

בגישה פתוחה לאורך כל הפעילות חשוב לאפשר לילדים לבחור באופן עצמאי בכל חומר, צבע או כלי לשימושם.

כל האפשרויות פתוחות בפני הילדים: הם יכולים להתנסות בחיבורים ללא תוצר או ליצור יצירה אמנותית כגון פסל, ציור, הדבקה ועוד (לעתים ביוזמתם יכינו משהו יצרני שאיננו מוגדר כיצירה אמנותית).

ילדים יכולים ליצור ביחד או לבד על פי בחירתם.

יצירה יכולה להתפתח עם תכנון מראש או ללא תכנון מתוך ההתעסקות עם החומרים. חשוב להתבונן בפעילות של הילדים והילדות בעת העבודה ולהקשיב להם. התערבות המבוגר והתיווך יתאימו רק כאשר הילדים מראים צורך להיעזר, לשתף, להתלבט וכד'. לדוגמה עשוי להתעורר קושי לחבר דבר לדבר. נוכל להציע לבדוק דרך אחרת לפתור את הבעיה או לבקש מהילדים להסביר מהו הקושי ולעודד אותם לשאול אחרים ולהתייעץ איתם בעניין.

בסדר היום: עמדת החומרים תהיה פתוחה לשימוש בזמן הפעילות החופשית במרחבים. ילדים יכולים לצור את אותה עבודה בזמן קצר או ארוך, בשלבים או באופן מתמשך על פני ימים.

תוכן העבודות ייקבע על ידי הילדים. חשוב להפחית עד כמה שאפשר מהכוונה לתוצר בנושא מסוים.

סביר להניח שעם ההחלטה שלהם מה ליצור ילדים יתחברו בכל מקרה מיוזמתם לנושא בו עוסקים בגן.

סיכום הפעילות

לעתים אפשר להציע לילדים להשתמש במצלמה לתיעוד יצירתם או לצלם את עבודתם בדרך אמנותית מזווית מיוחדת.

לבחירתם הילדים, הם יכולים להניח את עבודתם לתצוגה.

לאחר מעשה ניתן לשוחח: האם תרצו לומר משהו על יצירתכם או על ההתנסות?

האם למדתם לעשות משהו חדש תוך כדי עבודה? האם תוכלו ללמד חברים כיצד

לעשות זאת? האם תוכלו להסביר על התהליך ולחשוב אם יש משהו שאפשר היה

לעשות אחרת (לדוגמה לנסות דרך אחרת של העמדה כך שהפסל יהיה יציב יותר וכו').

האם יש משהו שמעניין אתכם לעשות בעת?

תיאור

התבוננות ביצירת אמנות בקבוצה קטנה הכולל שיח מבוסס הקשבה ופעילות משחקית הבעתית במרחב פיזיטלי

מטרת הפעילות

פיתוח מיומנויות תשתית של ילדים בגיל הגן לשימוש בבינה מלאכותית בעתיד

אוריינות דיגיטלית	שיתופיות ועבודת צוות	חשיבה יצירתית ופיתוח דמיון	חשיבה ביקורתית	הבעה אישית, שיח תקשורתי ושיח אורייני	שאלת שאלות	פתרון בעיות
----------------------	-------------------------	-------------------------------------	-------------------	--	---------------	----------------

מטרות לתחום האמנות:

חינוך להיות שוחרי תרבות ואמנות, קבלת מגוון דעות ואופני ביטוי שונים, הכרות עם יצירות אמנות, אמנים ואמניות, שימוש במושגים משפת האמנות, חידוד ההתבוננות וטיפוח האוריינות החזותית, להביע רעיון מתוך התרשמות אישית ביצירה ופיתוח טעם אישי.

חשוב להכין

יצירת אמנות נבחרת המוקרנת על מסך או על הקיר
(אם אין אפשרות להקרין אפשר להתבונן במסך מחשב או להציג יצירה מודפסת באיכות טובה בגודל 3א לפחות)

פתיחת הפעילות

לפני חשיפת היצירה ניתן לומר כמה מילים מקדימות או שאלות מעוררות סקרנות כגון: ראיתי את היצירה הזו וחשבתי שאולי תתעניינו בה. מעניין מה תחשבו עליה, סקרנים?...

מהלך הפעילות

נציג את היצירה, נתבונן יחד ונמתין לתגובות ספונטניות (מילוליות ולא מילוליות),
נקשיב לילדים בשקט מתוך התעניינות.

נשאל מה רואים? נמתין בסבלנות לתשובות... נשאל מה עוד רואים? ומה עוד?...

מתוך הקשבה, נתחבר לדברי הילדים. בהתאם להתפתחות הדיאלוג, אפשר לשאול שאלות
בעיקר פתוחות

(שאיננו יודעים את התשובה עליהן...) ונעודד גם את הילדים לשאול, כגון: "האם יש משהו
שתרצו לדעת על היצירה?" . כאשר ילדים יביעו רעיון חשוב לרדת אל סוף דעתם ולבקש
מהם להסביר לפי מה הם רואים או חושבים דבר מה שהעלו. נעודד את הילדים להביע דעה
הקשורה ליצירה ונוכל לשאול האם היצירה מעניינת אותם ואם כן מה במיוחד ומדוע וכו'.

מדי פעם נחזור על דברים שילדים אומרים

מומלץ לשלב בשיחה מושגים משפת האמנות הקשורים ליצירה

לקראת סיום השיחה, חשוב לספר בכמה מילים אודות האמן/ האמנית

סיכום הפעילות

הכרנו היום את היצירה... והעלנו רעיונות... האם תוכלו להציע מה ניתן לעשות כעת
בהמשך...

לאחר השיחה ניתן להזמין את ילדי הקבוצה ליצור 'מרחב פיזיטלי' (מרחב המשלב את
הפיזי והדיגיטלי): להצטרף אל היצירה המוקרנת על הקיר ולעצב על ידה סביבה
מתאימה על פי רצונם. לעיצוב הסביבה אפשר להציע לילדים להביא חפצים ופריטים
מרחבי הגן או החצר. כמו כן על פי צורך להכין אביזרים בסדנת הגן. תוך כדי התהליך
נעודד את הילדים להתייעץ ביניהם ולקבל החלטות יחד (מה תהיה הסביבה, כיצד
לעצב אותה, מה להביא, איך להציב את הפריטים וכו'). בתהליך עיצוב הסביבה
הילדים יידרשו להפעיל את הדמיון, לחשוב ביצירתיות ולפתור בעיות. לדוגמה חשיבה
אחרת על חפץ והפונקציונליות שלו לטובת מה שנדרש בסביבה המעוצבת כאשר אין
באותו רגע את מה שצריך (כך למשל ילד נצפה פעם מניח מטוס משחק הפוך כך
שהחלק התחתון כלפי מעלה. הוא הושיב עליו בובה קטנה והנה על פני הים שיצר
מבדים המטוס היה לסירה).

בסביבה שהילדים עצבו הם יוכלו לפעול בכל דרך על פי רעיונותיהם: לשחק, להציג,
לצלם ולהכין אלבום תמונות דיגיטלי, לצלם סרטון וכד'.

להרחבה: הערכה "לראות אמנות – ביטוי אישי בגן העתידי"

"איך בונים בית" כתבה: מאיה מיטב, איירה: טליה דריגס

מטרת הפעילות

פיתוח מיומנויות תשתית של ילדים בגיל הגן לשימוש בבינה מלאכותית בעתיד

אוריינות דיגיטלית	שיתופיות ועבודת צוות	חשיבה יצירתית ופיתוח דמיון	חשיבה ביקורתית	הבעה אישית, שיח תקשורתי ושיח אורייני	שאלת שאלות	פתרון בעיות
----------------------	-------------------------	-------------------------------------	-------------------	--	---------------	----------------

מטרות בתחום הדעת שפה ואוריינות: טיפוח אוצר מילים קטגוריאלי: הסיפור משופע במילים הקשורות לבניה ולהקמה של בית כגון: "יסודות", "רצפה", "קירות", "דלת", "חלון", "סלון", "וילון".

חיזור הפרגמטיקה וקידום רב-שיח: התפתחות העלילה מתרחשת מתוך שאלות ותשובות של הילדים ברב-שיח משותף. התקשורת הלשונית ביניהם מבוססת על הקשבה, קידום רעיונות, הסכמה וקבלה שלהם או התנגדות והצעת רעיון אחר.

קידום ניצני אוריינות באיור: לאורך הסיפור שילבה המאירת אותיות- בשטיח עליו רובצים הילדים ובו הם משתמשים לבניית הבית, וכן בכרטיסיות המקשטות את הגן, בהן נעשה קשר בין שם האות לצליל הפותח של המילה המאירת בכרטיסיה.

חשוב להכין

חשוב להכין:

- ספר "איך בונים בית" כתבה מאיה מיטב ואיירה טליה דריגס
- [סרטון אתר הופ-מילת היום "יחד"](#)
- טאבלט או מחשב
- שמכיכה וכדורי ספוג בכל מיני גדלים בלט או מחשב

פתיחת הפעילות

צופים סרטון מילת היום "יחד" - ערוץ הופ

לאחר הצפייה אפשר לשאול את הילדים האם גם הם אוהבים לעשות דברים יחד? ומדוע כדאי לשתף פעולה?

מהלך הפעילות

קריאת הסיפור וניהול שיח אורייני

בפעם הראשונה לאחר הקראת הסיפור רצוי לברר את ההבנה המילולית של הטקסט

לכן כדאי לשאול שאלות כגון:

מה רצו הילדים לעשות? מי השתתף בבניית הבית? מה הציעו הילדים? האם כולם הסכימו על הכל? מדוע הבית התפרק בתחילה? מה סייע לילדים להצליח בפעם הנוספת?

מה קרה לליה? מדוע היא ישבה בצד?

מה חסר לילדים לאחר שהבית היה מוכן?

בסיפור מספר מסרים סמויים- עידוד לשיתופי פעולה, קידום חברות והתחשבות באחרים ובדעותיהם, ראיית צרכי הזולת ועוד.

כדי לסייע לילדים לגלות מסרים אילו חשוב לקדם את השיח כאשר הסיפור משמש כבסיס וממנו לצמוח לייחוס האישי של הילדים. לכן תחילה רצוי לשאול את הילדים אודות הרגשות והתחושות של הדמויות בסיפור למשל: מי התחיל בבניית הבית? ומי הצטרף בהמשך? האם הילדים שהחלו את התהליך אפשרו לילדים האחרים להעלות רעיונות ולהצטרף-מדוע?

כיצד הרגישו הילדים שהצטרפו?

כיצד הרגישו הילדים כאשר הבית נהרס?

כיצד הרגישה ליה כאשר הילדים הפנו אליה אצבע מאשימה? וכיצד היא

מהלך הפעילות

הרגישה כאשר הוזמנה לחזור? -
רצוי להתבונן באיורים ולהבחין כיצד המאירת טליה דריגס איירה את ההבעות של
הילדים בסיטואציות השונות.
בהמשך ניתן לעבור לשאלות שיאפשרו לילדים לתת ייחוס וחיבור אישי למסרים.
בשלב זה ניתן לשאול: האם גם לכם יש לפעמים רעיונות משותפים? כשכולם
רוצים את אותו הדבר?

סיכום הפעילות

משחק "כדור שמיכה" שהצלחתו תלויה בשיתוף פעולה קבוצתי:
מטרת הפעילות: העפת כדור באוויר וקליטתו בשמיכה.
מטרות לימודיות: שיתוף פעולה, מנהיגות.
תנאים ואביזרים נלווים: שמיכה וכדורי ספוג בכל מיני גדלים
מהלך הפעילות:
הילדים עומדים סביב שמיכה שעליה מונח כדור.
לסימן הגננת - מרימים את השמיכה.
הילדים מתאמים ביניהם, מעיפים את הכדור לאוויר וקולטים אותו חזרה בשמיכה.
ניתן לגוון באמצעות הנחת כדורים אחדים בתוך השמיכה.

"גמץ בגינה", כתבה: איה גורדון נוי

מטרת הפעילות

פיתוח מיומנויות תשתית של ילדים בגיל הגן לשימוש בבינה מלאכותית בעתיד

אוריינות דיגיטלית	שיתופיות ועבודת צוות	חשיבה יצירתית ופיתוח דמיון	חשיבה ביקורתית	הבעה אישית, שיח תקשורתי ושיח אורייני	שאלת שאלות	פתרון בעיות
----------------------	-------------------------	-------------------------------------	-------------------	--	---------------	----------------

גילוי מסרים גלויים וסמויים בסיפור- קריאה ושיח יכולים לקדם הבנה של תופעות טבע, מסרים חברתיים ועוד.

הרחבת אוצר המילים והכשירות הלשונית- מפגש במילים מופשטות וביטויים מיוחדים :
"הפשילה שרוולים", "פטפטו", "הניחה", "מוזר", "רעיון", "נעצבה".
עוד בסיפור יכולים הילדים לפגוש בקטגוריה מיוחדת של מילים הקשורות לתחום העבודה בגינה והטבע כמו: "גינת ירק", "נבט", "לבלב", "מנכשת", "עודרת", "טומנת", "משקה".
האיור המרהיב יכול לסייע בהבנת המשמעות.

חשוב להכין

- הספר "גמץ בגינה" מאת איה גורדון נוי (במקרה שאין את הספר ניתן להאזין [לסיפור המוקלט](#))

- כרטיסיות לתיעוד רעיונות הילדים או אמצעי להקלטה

- טאבלט או מחשב

- [סרטון קצר להדגמת צמיחת פטריות בטבע](#)

פתיחת הפעילות

מציגים את כריכת הספר, מקריאים את שמו ושואלים את הילדים האם יש להם רעיון מה יקרה בסיפור.

כאשר ילדים מתבקשים לנבא את תוכן הסיפור על בסיס שמו, הם מפתחים מגוון מיומנויות חשובות. ראשית, הם מחזקים את היכולת **לחשוב באופן יצירתי ודמיוני**, שכן הם צריכים לדמיין תרחישים אפשריים שאינם מוגדרים מראש. בנוסף, **מיומנות החשיבה הביקורתית** מתחדדת כאשר הם שוקלים כיצד פרטים מסוימים בשם הסיפור עשויים לרמז על התוכן או העלילה. בנוסף, התרגיל הזה מעודד פיתוח של כישורי שפה והבנת הנקרא, שכן הילדים נדרשים להשתמש באוצר המילים שלהם ובהיכרותם עם מבנים ספרותיים כדי לגבש תחזיות. מיומנויות אלו תורמות להבנת טקסטים עמוקה יותר ולמעורבות רגשית ואינטלקטואלית בתהליך הקריאה.

כדאי לתעד את דברי הילדים על דף או בהקלטה.

מהלך הפעילות

קריאת הסיפור וניהול שיח אורייני

- חשוב שהקריאה תתקיים בקבוצות קטנות על מנת לאפשר התבוננות באיורים ופיתוח שיח שיאפשר לכל ילדי הקבוצה להשתתף.

לאחר הקריאה

בתחילת השיח כדאי לחזור על רעיונות שהציעו הילדים לפני הקריאה, ויחד לחשוב מה התממש ומה פחות.

בהמשך כדאי לשאול שאלות לקידום הבנת המסרים הגלויים והסמויים: מהו גמצוץ?

מדוע פיץ התרגזה למראה הופעתו הפתאומית של הגמצוץ? כיצד הגיב גמצוץ? מה הוא הרגיש? -כדאי לחזור ולקרוא את המשפט: "ובלבו גמצוץ הרהר: אלו רק צצתי במקום אחר" ולשוחח עליו עם הילדים. מה הם ניסו לעשות?

מדוע פיץ התרגזה למראה הופעתו הפתאומית של הגמצוץ? כיצד הגיב גמצוץ? מה הוא הרגיש? -כדאי לחזור ולקרוא את המשפט: "ובלבו גמצוץ הרהר: אלו רק צצתי במקום אחר" ולשוחח עליו עם הילדים. מה הם ניסו לעשות?

פתרון בעיות דרך שיתופי פעולה - מה פיץ' והגמצוץ גילו כאשר שיתפו פעולה? איזה תפקיד הגמצוץ קיבל על עצמו?

מדוע הגמצוץ נעלם?

להבין רגשות – הדמויות בסיפור חוות מגוון רגשות המתפתחים ומשתנים עם התפתחות העלילה ובהתאם להיכרות ביניהם. ניתן להבחין בתחילה בחשדנות וחוסר קבלה של האחר, ובמשך הזמן מתרבים שיתופי הפעולה והם מתחברים. כדאי לשוחח עם הילדים על כך, ויחד לחזור לספר ולראות כיצד הדברים באים לידי ביטוי במלל ובאיור. כדאי להתעכב על סוף הסיפור ולשאול:

. מה הרגישה פיץ כשהגמצוץ נעלם? האם היא הופתעה? האם היא שמחה או עצובה? איך אנחנו יכולים לדעת? - כדאי לחזור לחלק בסיפור להתבונן באיור ולקרוא את החלק הרלוונטי. מדוע היא הרגישה כך? האם הוא ישוב לדעתכם?

רק לאחר שמנהלים שיח אודות הדמויות והקורה איתן אפשר לשאול שאלות הקשורות לילדים ולרגשותיהם.

האם גם לכם קרה שהרגשתם שנהניתם רק אחרי שפעילות הסתיימה? כיצד הרגשתם? האם הייתם עצובים שהחוויה נגמרה או שמחתם מכך שהשתתפתם? ואולי גם וגם?

- שיחה על המסרים המרכזיים בסיפור: גמישות, קבלה והתמודדות עם שינויים.

- זיהוי פרטים ייחודיים באיורים ובהקשר הטקסטואלי.

סיכום הפעילות

הגמצועץ הוא סוג של פטריה נדירה שמרבה להתפתח דווקא באיזורי שריפה. בלועזית נקראת פטריית מורלה, בעברית ניתן לה שמה בשל השקעים (גומץ=שקע) שנמצאים על גופה.

אפשר להכיר לילדים את הגמצועץ בטבע על ידי צפיה [בסרטון הבא](#). חשוב להסביר כי הסרטון צולם במצלמה שהונחה בשטח וצילמה במשך 15 ימים. הסרטון מוקרן במהירות, וכך ניתן לראות את ההתפתחות שלה.

מטרת הפעילות

פיתוח מיומנויות תשתית של ילדים בגיל הגן לשימוש בבינה מלאכותית בעתיד

אוריינות דיגיטלית	שיתופיות ועבודת צוות	חשיבה יצירתית ופיתוח דמיון	חשיבה ביקורתית	הבעה אישית, שיח תקשורתי ושיח אורייני	שאלת שאלות	פתרון בעיות
-------------------	----------------------	----------------------------	----------------	--------------------------------------	------------	-------------

משחק זה מתאים לפעילות בקבוצה קטנה ואף ניתן לשחקו בזוג. באמצעות המשחק הילדים מפתחים מיומנות של שאילת שאלות בדרך חווייתית. כמו כן חשוב לשתף את הילדים בתהליך הכנת המשחק על מנת להקנות להם מיומנויות של שיתופיות ועבודת צוות, תכנון, בחירה והבעה אישית.

חשוב להכין

- כרטיסיות בהן מודפסת תמונה ותיאור הדימוי במילה מתחת: הילדים יכולים להציע רעיונות למילים מתוך עולםם, ובכך המשחק הופך לרלוונטי יותר עבורם. הם אף יכולים להכין בעצמם את הכרטיסיות למשחק.
- כתרים עליהם ניתן להצמיד כרטיסיות: גם בחלק זה הילדים יכולים לקחת חלק ולעצב לעצמם את הכתר. ניתן לאפשר להם לבחור בחומרי יצירה שונים ומגוונים.
- אטבים איתם מחברים את הכרטיסיות לכתרים.

המנחה תציג בפני הילדים את כרטיסיות המשחק ותאפשר לילדים לשיים את הדימויים בכרטיסיות על מנת לבדוק האם הילדים מזהים אותם.

המנחה תסביר לילדים את חוקי המשחק:
המנחה מניחה לכל משתתף כתר לראשו ומצמידה לו כרטיסייה, כך שכולם רואים את מה שמופיע על הכרטיסייה מלבד מי שהכתר על ראשו.
בכרטיסיות יופיעו לדוגמה: חיות, פירות, דמויות ועוד... על כל שחקן לגלות מהו הדימוי שמופיע על קלף שמוצמד לראשו על ידי שאילת שאלות המתארות את הדימוי. המשתתפים מתבקשים לענות בתשובה: "כן" או "לא". אפשר להחליט מה מספר השאלות המוקצב לכל שחקן, או להחליט על שאלה אחת לסבב, בתורות.
הראשון שהצליח לנחש מי או מה הוא – הוא המצנח!
אפשר להחליט להקשות על המשחק ולפצוח בסבב פנטומימה, למשל. האפשרויות הן אינסופיות.
במהלך הפעילות, ורק במידת הצורך, המנחה תתן לילדים "פיגומים" בהם יוכלו להיעזר על מנת להגיע לפתרון, כגון: בנק של מילות שאלה, רמזים: "האם שאלת כבר על..." ואף תתייחס לקטגוריות כגון: פירות, רהיטים, דמות מוכרת, דבר מאכל ועוד.

סיכום הפעילות

בסיכום הפעילות המנחה תבחר 3-4 שאלות אשר מתאימות לתוכן שהילדים העלו בדרכם לפתרון הבעיה:

- מה הרגשתם לאורך הפעילות? אתגר/ קושי/ תסכול/ סקרנות/ התלהבות/ סיפוק ועוד...
- מה עניין אתכם בפעילות?
- מה עזר לכם בכל פעם לגלות מה מסתתר בתוך הכרטיסיה?

מטרת הפעילות

מטרת הפעילות: פיתוח מיומנויות תשתית של ילדים בגיל הגן לשימוש בבינה מלאכותית בעתיד – ארגון סביבה

אורינות דיגיטלית	שיתופיות ועבודת צוות	חשיבה יצירתית ופיתוח דמיון	חשיבה ביקורתית	הבעה אישית, שיח תקשורתי ושיח אוריני	שאלת שאלות	פתרון בעיות
------------------	----------------------	----------------------------	----------------	-------------------------------------	------------	-------------

חשוב להכין

דפים, כלי כתיבה, צבעים.

פתיחת הפעילות

ארגון הסביבה הוא חלק משמעותי מתכנון תכנית העבודה של הגנת וצוות הגן. שיתוף ילדים בארגון הסביבה החינוכית בכלל וסביבת המשחק בפרט מבטא גישה חינוכית וערכית.

נשאל את הילדים איזה מרחב בגן היו רוצים לשנות? האם יש מרחב שהיו רוצים להקים? אם כן, היכן ימוקם? מה נדרש עבור כך? נשאל שאלות הנוגעות למרחב ונזמין אותם לתכנן אותו, אפשר לרשום רשימה של ציוד או אביזרים להם הם זקוקים.

מהלך הפעילות

לאחר שיעלו ויציעו ורעיונות שונים נזמין אותם לנסות ולתכנן את המרחב באופן חזותי תוך התייחסות לשאלות: "איך זה ייראה?" כיצד ייראה המרחב? מה הוא יכיל? לאילו פריטים/אביזרים נצטרך? באילו חומרים כדאי לנו להשתמש? היכן כדאי למקם אותו? נזמין אותם לדמיין "איך זה ייראה" ונעודד אותם להעלות על הדף בציור ו/או בכתב את הרעיון למרחב.

לאחר שסיימו לתכנן נרצה להוביל מרעיון לביצוע – לאפשר לילדים להוציא לפועל את הרעיונות והיוזמות במרחב הפיזי. נבדוק מה התאים במרחב ומה לא? האם כדאי לתכנן במרחב פיזי אחר? האם המרחב מאפשר לנו את מה שתיכננו?

סיכום הפעילות

נאפשר לילדים להביא לידי ביצוע את הרעיונות שלהם ולתת להם שהות מספקת ליהנות מהתוצר ולשחק בסביבה אותה הקימו. הקמה או שינוי מרחב בעצמם מעודדת את הילדים להיות יוזמים, חוקרים ובעלי מודעות גבוהה לצרכים שלהם ושל חבריהם, גישה זו מזמנת שיח פורה, הבעה, תעודד את הילדים לשאול שאלות, לפתור בעיות ולעבוד בשיתוף ועבודת צוות.

סיכום הפעילות

הגמצוץ הוא סוג של פטרייה נדירה שמרבה להתפתח דווקא באיזורי שריפה. בלועזית נקראת פטריית מורלה, בעברית ניתן לה שמה בשל השקעים (גומץ=שקע) שנמצאים על גופה.

אפשר להכיר לילדים את הגמצוץ בטבע על ידי צפיה [בסרטון הבא](#). חשוב להסביר כי הסרטון צולם במצלמה שהונחה בשטח וצילמה במשך 15 ימים. הסרטון מוקרן במהירות, וכך ניתן לראות את ההתפתחות שלה.

מטרת הפעילות

מטרת הפעילות: פיתוח מיומנויות תשתית של ילדים בגיל הגן לשימוש בבניה מלאכותית בעתיד

אורינות דיגיטלית	שיתופיות ועבודת צוות	חשיבה יצירתית ופיתוח דמיון	חשיבה ביקורתית	הבעה אישית, שיח תקשורתי ושיח אוריני	שאלת שאלות	פתרון בעיות
------------------	----------------------	----------------------------	----------------	-------------------------------------	------------	-------------

חשוב להכין

גופי בניה מוצקים, מסגרות, בדים, אטבים, חבלים, גומיות, גלילים, צינורות, משטחים, מכוניות, חיות, דמויות, תמונות של מבנים שונים.

פתיחת הפעילות

נזמין את הילדים למרחב הבנייה. נציע להם מגוון של לבני בניה ואביזרים נוספים להעשרה ולפיתוח המשחק החופשי, נאפשר להם לבנות כרצונם.

מהלך הפעילות

במרכז הבנייה אין הוראות ואין דרך אחת בלבד לבנות. כדאי לשאול על המבנה בזמן שהילדים בונים, למשל, האם המבנה רחב או צר? האם גבוה? כיצד הנחתם את הקוביות מבלי שנפלו? כיצד הבינו עוד ילדים מה תכננתם לבנות? מומלץ לשלב פריטים שונים ומגוונים כגון גלילים, חבלים, מכוניות, חיות ועוד - מומלץ לשאול כיצד גרמתם לגשר להיות יציב? כיצד חיזקתם את המבנה? כיצד עוברים מצידו האחד של המבנה אל צידו השני? איך נשמור על המבנה שבנינו כך שלא יפרקו אותו ונוכל להמשיך אותו מחר? האם אפשר לשלב את הבנייה שלנו במרחבי הגן? מה הייתם רוצים להוסיף למבנה?

סיכום הפעילות

במהלך הפעילות הילדים בונים כרצונם. נאפשר לילדים להביא לידי ביצוע את הרעיונות שלהם ולתת להם שהות מספקת במרחב להנאה והתנסות בבניה. התהליך יאפשר לילדים לחשוב ביצירתיות, לשאול, למצוא פתרונות לבעיות שצצות, לשפר, לתכנן, לשוחח ביניהם ולעבוד בשיתוף פעולה.

מטרת הפעילות

מטרת הפעילות: פיתוח מיומנויות תשתית של ילדים בגיל הגן לשימוש בבינה מלאכותית בעתיד

אורינות דיגיטלית	שיתופיות ועבודת צוות	חשיבה יצירתית ופיתוח דמיון	חשיבה ביקורתית	הבעה אישית, שיח תקשורתי ושיח אוריני	שאלת שאלות	פתרון בעיות
------------------	----------------------	----------------------------	----------------	-------------------------------------	------------	-------------

• הילדים יבחינו בהצטברות אנרגיה ביצירה. מעבר הדרגתי משקט (פיאנו) לחזק (פורטה), התווספות של כלים.

• הילדים יזהו דלילות או דחיסות של מרקם כלי (מעט או הרבה כלי נגינה).
 • הילדים יזהו את הנושא המוזיקלי החוזר.

חשוב להכין

- הקלטה של היצירה להאזנה איכותית וללא פרסומות (במידה ויש פרסומת, רצוי להשתיק את השמע ולהמתין לסיומה).
- אמצעי שמע בעל צליל איכותי.
- מרחב פתוח לתנועה.
- יצירת אמנות מודפסת באיכות גבוהה.
- ניתן להוסיף: מטפחת.

פתיחת הפעילות

- נתבונן ביצירת האמנות "התרשמות: זריחה" / קלוד מונה.
- נזמין את הילדים להגיב ספונטנית להתרשמותם מהיצירה, נשאל מה הם רואים, ומה עוד?.
- נקשיב בסבלנות לתשובות הילדים ונתחבר לדבריהם.

מהלך הפעילות

• נשוחח עם הילדים על הבוקר: נתאר את הבוקר (למשל: ציפורים מצייצות, פרחים שנפתחים בבוקר לאחר שנסגרו בלילה, רעש כלי תחבורה הנוסעים בכביש, ילדים בדרכם לגן ולבית הספר ועוד), מה קורה בבוקר, מה עושים בבוקר ועוד.

• נשוחח על משמעות הבוקר בטבע, עבור בעלי החיים, עבורנו.

• נאזין ליצירה המוזיקלית ונשאל את הילדים כיצד היא מתארת את הבוקר, מה היא מעוררת בנו, מה אנו רואים בדמיוננו כאשר אנו מאזינים לה.
• נצטרף בתנועה חופשית בהתאם לאופי המוזיקלי של היצירה (כל ילד לפי הרגשתו)

• נשוחח על התנועות השונות וננסה לחבר באופן מילולי בין התנועה לבין האופי המוזיקלי, למשל: רגוע, צלילים מחוברים, התגברות / היחלשות הדרגתית.
• נכיר את המוטיב החוזר ביצירה.

• נאזין ליצירה ובכל פעם שנשמע את המוטיב – נביע אותו באמצעות תנועה אחרת אשר מתחילה כקטנה ולאט לאט גדלה.

• ניתן לחזור על הפעילות בישיבה, בפיזור במרחב (למשל, להתחיל מתנועות עדינות בשכיבה ולעבור בהדרגתיות לתנועה בישיבה, בעמידה ובמרחב).
• ניתן לחזור על אותה הפעילות גם עם מטפחת.

סיכום הפעילות

• חשוב לסכם עם הילדים: היום התבוננו ביצירת אמנות של הצייר קלוד מונה והאזנו ליצירה 'בוקר' מתוך מאת המלחין א. גריג. שוחחנו על הבוקר ותיאוריו השונים, משמעותו עבורנו ועבור הסביבה שלנו. הכרנו את היצירה המוזיקלית, את מאפייניה הייחודיים והבענו אותם בתנועות גוף הדרגתיות ובאמצעות מטפחת.

קישורים להרחבה:

[בוקר מתוך פר-גינט סוויטה מס' 1 אופוס 64 / אדוארד גריג](#)

[התרשמות: זריחה \(1873\) / קלוד מונה](#)

"משחק מוזיקלי להבעת רגשות באמצעות אלתור בנגינה" (מתאים גם בקבוצה קטנה)

מטרת הפעילות

מטרת הפעילות: פיתוח מיומנויות תשתית של ילדים בגיל הגן לשימוש בבינה מלאכותית בעתיד

אוריינות דיגיטלית	שיתופיות ועבודת צוות	חשיבה יצירתית ופיתוח דמיון	חשיבה ביקורתית	הבעה אישית, שיח תקשורתי ושיח אורייני	שאלת שאלות	פתרון בעיות
-------------------	----------------------	----------------------------	----------------	--------------------------------------	------------	-------------

- הילדים יפתחו את מיומנות הנגינה בכלים שונים
- הילדים יאלתרו באופן חופשי
- הילדים ינגנו ביחד ולחוד
- הילדים יטפחו את יכולת ההבעה המוזיקלית בנגינה

חשוב להכין

- כלי נגינה שונים בעלי איכות צלילית גבוהה
- מרחב לנוע
- תמונות של הבעות פנים

פתיחת הפעילות

- נציג לילדים תמונות של הבעות פנים המתארות רגשות שונים.
- נשחק עם הילדים בפנטומימה: נזמין את אחד הילדים לבחור תמונה ולהביע אותה בפנטומימה.

מהלך הפעילות

- נציג מגוון כלי נגינה (שלושה-חמישה כלים שונים): שם הכלי, כיצד אוחזים ומפיקים צליל.
- חשוב לבחור כלים השונים זה מזה בצליל, בצורה, בהפקת הצליל (למשל: נענוע, הקשה)
- חידון מוזיקלי: נזמין את אחד הילדים לבחור תמונה עם הבעת פנים ולהביע אותה באמצעות אלתור בנגינה באחד מכלי הנגינה. ילדי הגן ישערו איזה רגש בחר ויסבירו את הקשר לנגינה בכלי (למשל: שמחה המובעת באמצעות צלצול בתוף והקשת צלילים בקצב מהיר).
- משחק מוזיקלי:
- נזמין שני ילדים. האחד יבחר תמונה עם הבעת פנים וכלי נגינה להבעתה בנגינה חופשית. השני, יביע בתנועה במרחב את אופי הנגינה.
- משחק מוזיקלי 'הפוך':
- נזמין שני ילדים. האחד יתנועע במרחב והשני, יבחר כלי וילווה בנגינה מאולתרת את אופי התנועה שלו.
- דיאלוג מוזיקלי:
- נזמין שני ילדים לבחור כלי נגינה. הילדים ישבו זה מול זה וינהלו דיאלוג מוזיקלי בנגינה ללא מילים.

סיכום הפעילות

- נשוחח עם הילדים על אופי נגינתם: נגינה לחוד / ביחד, משפטים ארוכים / קצרים, הפסקות, צלילים מהירים / איטיים ועוד.

מטרת הפעילות

מטרת הפעילות: פיתוח מיומנויות תשתית של ילדים בגיל הגן לשימוש בבינה מלאכותית בעתיד

אורינות דיגיטלית	שיתופיות ועבודת צוות	חשיבה יצירתית ופיתוח דמיון	חשיבה ביקורתית	הבעה אישית, שיח תקשורתי ושיח אוריני	שאלת שאלות	פתרון בעיות
------------------	----------------------	----------------------------	----------------	-------------------------------------	------------	-------------

ילדי הגן ייחשפו לחוויית בישול בריא בצוותא – על פי ההמלצות התזונתיות הלאומיות, תוך שימת דגש על היכרות עם צורות שונות של בישול, היכרות עם שלבי הבישול, כלים, פעולות, כללי היגיינה ובטיחות. הילדים יכירו מאכלים שונים ומגוונים, ילמדו לשיים טעמים ומרכיבים תזונתיים.

חשוב להכין

- צלחת
- סיר
- כף עץ או כלי מטבח אחרים למשחק עם השיר "שמח במטבח"
- שולחן להכנה ולארוחה
- מוצרי מזון טבעיים ובריאים
- כלי מטבח בהתאם למאכלים שיכינו הילדים
- מומלץ אמצעי תיעוד (טאבלט או מצלמה)

פתיחת הפעילות

• נוכל להשמיע את השיר שמח במטבח כתבה דתיה בן דור. נקשיב לשיר פעם אחת לאחר מכן נאפשר לילד לבחור "כלי הקשה" מתוך כלי המטבח שהבאנו נשמיע את השיר ונגנן ביחד.

• נציג את נושא הפעילות: בישול בריא ומהנה בצוותא.
נשוחח עם הילדים:

- - מי מכין ארוחות בבית?
- - איך מתחילים להכין ארוחה?
- - במה אתם אוהבים לעזור בהכנת האוכל
- איזה מאכל הייתם רוצים להכין בגן ?

מהלך הפעילות

• נבחר עם הילדים מתכון פשוט (למשל, סלט ירקות או מרק ירקות).
• נכין רשימת מצרכים וכלי מטבח. נחלק תפקידים בין חברי הקבוצה.
• נכיר את כללי ההיגיינה לבישול : שטיפת ידיים לפני ואחרי הבישול, איסוף שיער...

• נכיר את כללי השימוש הבטוחים בכלי המטבח

• נתנסה בפעילויות הבישול: שטיפה, קילוף, ריסוק, חיתוך, ערבוב, תיבול
תוך שמירה על כללי הבטיחות

• נתנסה בעריכת שולחן יצירתית

סיכום הפעילות

נשב לארוחה משותפת, נתנסה בטעימה

נשתף בחוויות :

כיצד הרגשנו כשבישלנו ביחד?

ממה נהנינו? מה היה קשה?

איזה מאכל נרצה להכין בפעם הבאה?

חשוב לזכור:

חשוב להפעיל שיקול דעת בהתאמה לגיל והתפתחות הילדים.

חשוב להפעיל שיקול דעת לגבי בטיחות ושימוש בכלי המטבח.

בגני ילדים בהם לומדים ילדים עם אלרגיה למזון נשתמש במדריך

תזונתי לארוחת הבוקר במוסדות חינוך בהם לומדים ילדים עם

אלרגיה למזון ונפעל על פי מודל סביבה מוגנת לילדים עם אלרגיה

למוצרי מזון בגני הילדים

מטרת הפעילות

מטרת הפעילות: פיתוח מיומנויות תשתית של ילדים בגיל הגן לשימוש בבינה מלאכותית בעתיד

אורינות דיגיטלית	שיתופיות ועבודת צוות	חשיבה יצירתית ופיתוח דמיון	חשיבה ביקורתית	הבעה אישית, שיח תקשורתי ושיח אוריני	שאלת שאלות	פתרון בעיות
------------------	----------------------	----------------------------	----------------	-------------------------------------	------------	-------------

במסגרת חיי היומיום בגן, הילדים יוזמים משחקי תופסת למינהם. זו הזדמנות לתיווך לקידום מטרות אלו המוזכרות לעיל.

חשוב להכין

אין צורך בהכנה מוקדמת, יש לעודד את הילדים ליזום משחקים מהסוג הזה המשלבים תנועה.

פתיחת הפעילות

נציע לילדים לשחק בתופסת, נוודא שכולם יודעים את החוקים. כדאי לשאול:

איזה תופסת תרצו לשחק? צבעים? חומרים? עכברים? ועוד...
מומלץ לאפשר ולעודד את הילדים להמציא סוגי תופסת.

מהלך הפעילות

לאחר שיעלו ויציעו ורעיונות שונים נזמין אותם למשחק. תוך כדי המשחק נעודד שיתופי פעולה, נקדם פתרון בעיות ע"י שיח, לדוגמה אם מישהו נתפס ומתוסכל, או שטוען לגבי החוקים, או כל בעיה שנוצרת, ננסה יחד למצוא פיתרון.
כדי לקדם שיתופיות, ניתן להציע לילדים לעזור אחד לשני לא להיתפס, למשל.

סיכום הפעילות

נאפשר לילדים לסכם בעצמם:
איך היה?

האם נהנים רק כשמנצחים? מי עזר למי במשהו תוך כדי המשחק?
איזה עוד סוגי תופסת נוכל לשחק בהמשך?

**** באותה מידה זה יכול להיות משחק מחבואים או כל משחק באותו סגנון.**

מטרת הפעילות

מטרת הפעילות: פיתוח מיומנויות תשתית של ילדים בגיל הגן לשימוש בבינה מלאכותית בעתיד

אוריינות דיגיטלית	שיתופיות ועבודת צוות	חשיבה יצירתית ופיתוח דמיון	חשיבה ביקורתית	הבעה אישית, שיח תקשורתי ושיח אורייני	שאלת שאלות	פתרון בעיות
-------------------	----------------------	----------------------------	----------------	--------------------------------------	------------	-------------

חשוב להכין

תיק חוקר במידה ויש ציוד שהילדים רגילים לקחת לטיול

פתיחת הפעילות

לפני היציאה לטיול למרחב טבע שילדי הגן יוצאים באופן קבוע, מומלץ לקיים שיח מקדים עם הילדים על החוויות הצפויות במהלך הטיול.

כדאי לשאול:

מה אתם זוכרים מהטיול הקודם באותו מקום?

אילו צמחים או בעלי חיים ראינו בטיול?

מה, לדעתכם, אנחנו צפויים לראות בטיול המתקרב?

מה, לדעתכם, השתנה במרחב טבע מאז הביקור האחרון שלנו?

מהלך הפעילות

נציע לילדים להתבונן בצמחיה, בעלי חיים, גרמי שמיים, אדמה של מרחב הטבע בזמן הטיול.

נעודד את הילדים להתבונן בשתיקה 1-2 דקות באלמנטים שונים במרחב, כגון: עננים, עצים, אדמה, פרחים, בעלי חיים וצמחים.

נשאל את הילדים: מה השתנה במרחב מהביקור האחרון של ילדי הגן? מדוע? בתשובות הילדים נציע להם להתייחס לתהליכים בטבע, כגון: החלפת עונות השנה, שינויי מזג האויר, יחסי גומלין בטבע ועוד במידה וניתקל בשינוי/תופעה כגון עץ שהשיר את עליו, או צמח שנראה שלא כרגיל, נאפשר לילדים לשער השערות לגבי הסיבה, מה ניתן לעשות, אם צריך, ועוד.

נאפשר לילדים להתייחס לשאלות של חבריהם, נדהד את תשובותיהם.

סיכום הפעילות

בסיום הביקור נשאל את הילדים:

האם הבחנתם בשינויים היום? אם כן, באלו?

האם משהו הפתיע אתכם במיוחד?

במה הכי אהבתם להתבונן?

איזה שינוי תרצו לבדוק שוב בביקור הבא?

ניצור רשימה משותפת של הממצאים והשאלות שעלו מהתצפיות ונחליט יחד אילו שאלות נחקור בגן בהמשך.

מטרת הפעילות

מטרת הפעילות: פיתוח מיומנויות תשתית של ילדים בגיל הגן לשימוש בבינה מלאכותית בעתיד

אורינות דיגיטלית	שיתופיות ועבודת צוות	חשיבה יצירתית ופיתוח דמיון	חשיבה ביקורתית	הבעה אישית, שיח תקשורתי ושיח אוריני	שאלת שאלות	פתרון בעיות
------------------	----------------------	----------------------------	----------------	-------------------------------------	------------	-------------

חשוב להכין

גופי בנייה ואביזרים תומכי בניה בחצר הגן

פתיחת הפעילות

נזמין קבוצה קטנה של ילדים שמעוניינים לבנות מוצר (מבנה, מכונת ועוד) מחלקי בנייה שונים ואביזרים תומכי בניה. לזמן שיח שמטרתו לעזור לילדים לזהות ולהגדיר את הבעיה שהם יצטרכו להתמודד איתה במהלך הבניה. כדאי לשאול:

מה הם החלקים הדרושים לבניית המוצר?

באילו חומרים כדאי להשתמש בבנייה ומדוע?

באילו חלקי בנייה או אביזרים כדאי להשתמש לבניית המוצר?

האם חלוקת התפקידים תעזור לקדם את הבנייה? מהם התפקידים?

אילו מקורות מידע ואביזרים נוספים עשויים לעזור בהתמודדות עם אתגרים (הצוות החינוכי, שרטוט/סקיצה של התוצר הרצוי, צילומים ותמונות, אנשי

מקצוע מקהילת הגן ועוד)

נעודד את הילדים לתכנן את שלבי הבנייה (סקיצה של התוצר הרצוי, בחירת

חומרי גלם וחלקי בנייה, הערכת שלבי ההתקדמות, בניית המוצר, הערכת

התהליך ומשוב)

מהלך הפעילות

נזמין את הילדים לבנות את המוצר על פי שלבי התכנון שהם תיכננו.
נלווה את הילדים במהלך התקדמות בניית המוצר לפי שלבי הבנייה המתכוננים.
נתווך לילדים בהתמודדות עם הבעיות שיעלו בזמן הבנייה.
כדאי לשאול:

מהי הבעיה החדשה שנוצרה?

מהם הפתרונות האפשריים לבעיה?

מהם המשאבים החדשים הדרושים שיסייעו לפתרון הבעיה?

סיכום הפעילות

נזמין את הילדים למשוב על תהליך התכנון והבניה שהם חוו.
כדאי לשאול: האם התכנון עזר לכם לפתור את הבעיה שהגדרתם בתחילת התהליך? מה היו האתגרים וכיצד התמודדתם איתם? האם במהלך הפעילות עלתה בעיה נוספת שתמצאו להתמודד איתה בהמשך?

